

RIBA

G. Stepanauskas

2011 08 13

Turinys

1	SKAIČIAI	3
1.1	Natūralieji skaičiai	3
1.2	Sveikieji skaičiai	3
1.3	Racionalieji skaičiai	3
1.4	Realieji skaičiai	3
2	FUNKCIJA	3
2.1	Funkcijos apibrėžimas. Jos grafikas. Įvairiai užduotos funkcijos.	3
2.2	Atvirkštinė funkcija.	3
2.3	Sudėtinė funkcija.	3
2.4	Funkcijų periodiškumas ir lygiškumas.	3
2.5	Elementariosios funkcijos.	3
3	AIBĖS	3
4	SEKA	3
4.1	Posekiai	3
4.2	Montoninės sekos	3
5	SEKOS RIBA	3
5.1	Sekų savybės	4
5.2	Skaičius e	9
5.3	Sekos konvergavimo Koši kriterijus	11
5.4	Begalinės ribos	12
6	FUNKCIJOS RIBA	13
6.1	13

7	FUNKCIJOS TOLYDUMAS	13
7.1	13
8	TOLYDŽIŲJŲ FUNKCIJŲ SAVYBĖS	13
8.1	13
9	GRAIKIŠKOS RAIDĖS	14

1 SKAIČIAI

1.1 Natūralieji skaičiai

1.2 Sveikieji skaičiai

1.3 Racionalieji skaičiai

1.4 Realieji skaičiai

2 FUNKCIJA

2.1 Funkcijos apibrėžimas. Jos grafikas. Įvairiai užduotos funkcijos.

2.2 Atvirkštinė funkcija.

2.3 Sudėtinė funkcija.

2.4 Funkcijų periodiškumas ir lygiškumas.

2.5 Elementariosios funkcijos.

3 AIBĖS IR JŲ RĖŽIAI

4 SEKA

4.1 Posekiai

4.2 Montoninės sekos

5 SEKOS RIBA

1 apibrėžimas. Skaičius a vadinamas *sekos x_n riba*, jei kiekvienam teigiamam skaičiui ε egzistuoja (galima surasti) toks natūralusis skaičius N , kad visiems $n > N$ teisinga nelygybė

$$|x_n - a| < \varepsilon.$$

Ribų trypiniai (žymėjimai): $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = a$ arba $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a$, arba $x_n \rightarrow a$. Sekos ribos apibrėžimą galima užrašyti ir simboliais:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = a \Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon.$$

Sekos, turinčios (baigtines) ribas, vadinamos **konverguojančiomis sekomis**. Jeigu seka ribos neturi arba ta riba begalinė (begalinę ribą apibrėšime vėliau), tai seka vadinama **diverguojančia**.

5.1 Konverguojančių sekų savybės

1 teorema. *Seka gali turėti ne daugiau kaip vieną ribą.*

Irodymas. Tarkime, kad seka x_n turi dvi skirtingas ribas a ir b , $a \neq b$. Iš ribos apibrėžimo turime, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_1 : n > N_1 \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon,$$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_2 : n > N_2 \Rightarrow |x_n - b| < \varepsilon.$$

Kai $n > N = \max(N_1, N_2)$, abi parašytos nelygybės yra teisingos. Jos teisingos $\forall \varepsilon > 0$, taigi ir, kai $\varepsilon = \frac{|a - b|}{4}$. Bet, kai $n > N$,

$$4\varepsilon = |a - b| = |a - x_n + x_n - b| \leq |a - x_n| + |x_n - b| < \varepsilon + \varepsilon = 2\varepsilon.$$

Gautas prieštaravimas, $4\varepsilon < 2\varepsilon$, paneigia prielaidą, kad seka gali turėti dvi skirtingas ribas. Teorema įrodyta.

2 teorema. *Konverguojanti seka yra aprėžta.*

Irodymas. Iš konverguojančios sekos apibrėžimo išplaukia, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon.$$

Iš paskutiniosios nelygybės turime, kad

$$a - \varepsilon < x_n < a + \varepsilon,$$

kai $n > N$. Už intervalo $(a - \varepsilon, a + \varepsilon)$ ribų gali būti tik baigtinis skaičius sekos x_n narių, t.y. tik nariai x_1, x_2, \dots, x_N . Galime paimti

$$m = \min(a - \varepsilon, x_1, \dots, x_N), \quad M = \max(a + \varepsilon, x_1, \dots, x_N).$$

Skaičiai m ir M ir bus sekos x_n apatinis ir viršutinis rėžiai. Seka x_n yra aprėžta:

$$\forall n \quad m \leq x_n \leq M.$$

Teorema įrodyta.

3 teorema. (Ribinis perėjimas nelygybėse.) Tegul $x_n \rightarrow a$, $y_n \rightarrow b$ ir $\forall n \ x_n \leq y_n$. Tuomet $a \geq b$.

Irodymas. Tarkime, priešingai, $a < b$. Iš ribos apibrėžimo turime, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists N_1 : n > N_1 \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon,$$

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists N_2 : n > N_2 \Rightarrow |x_n - b| < \varepsilon.$$

Kai $n > N = \max(N_1, N_2)$, abi parašytos nelygybės yra teisingos. Jos teisingos $\forall \varepsilon > 0$, taigi ir, kai $\varepsilon = \frac{b-a}{2}$. Bet, kai $n > N$, iš jų gauname, kad

$$x_n < a + \varepsilon = a + \frac{b-a}{2} = \frac{b+a}{2} = b - \frac{b-a}{2} = b - \varepsilon < y_n.$$

Gautas prieštaravimas, $x_n < y_n$, paneigia prielaidą, kad $a < b$. Taigi $a \geq b$. Teorema įrodyta.

4 teorema. (Veiksmai su ribomis.) Tegul $x_n \rightarrow a$, $y_n \rightarrow b$ (a ir b – baigtinės ribos). Tuomet

1.

$$(1) \quad x_n + y_n \rightarrow a + b;$$

2.

$$(2) \quad x_n \cdot y_n \rightarrow a \cdot b;$$

3.

$$(3) \quad \frac{x_n}{y_n} \rightarrow \frac{a}{b}, \quad b \neq 0.$$

Irodymas. Iš ribos apibrėžimo turime, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists N_1 : n > N_1 \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon,$$

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists N_2 : n > N_2 \Rightarrow |y_n - b| < \varepsilon.$$

1. Kai $n > N = \max(N_1, N_2)$, abi parašytos nelygybės yra teisingos. Kadangi

$$|(x_n + y_n) - (a + b)| = |(x_n - a) + (y_n - b)| \leq |x_n - a| + |y_n - b| < \varepsilon + \varepsilon = 2\varepsilon = \varepsilon_1,$$

kai $n > N$, tai (1) lygybė teisinga.

Pastebėkime, jeigu griežtai laikytumės ribos apibrėžimo, tai paskutinės nelygybės dešiniojoje pusėje turėtume gauti ε , bet gautasis ε_1 nekeičia esmės. Nesunku suprasti, kad ir ε_1 gali būti bet koks teigiamas skaičius, kai ε yra bet koks teigiamas skaičius, t.y. kai ε perbėga visus teigiamus skaičius, tai ε_1 taip pat perbėga visus teigiamus skaičius. Kituose įrodymuose nekreipsime į tai dėmesio. Svarbu, kad panašių nelygybių dešiniuosiose pusėse gautume pakankamai mažus dydžius, kai tik ε maži (tai galės būti šaknys, laipsniai, daugikliai, kuriuose yra ε , ir pan.).

2. Kaip ir anksčiau, iš ribos apibrėžimo turime, kad

$$(4) \quad |x_n y_n - ab| = |(x_n y_n - x_n b) + (x_n b - ab)| \\ \leq |x_n| |y_n - b| + |b| |x_n - a| \leq |x_n| \varepsilon + |b| \varepsilon,$$

kai $n > N = \max(N_1, N_2)$. Kadangi konverguojanti seka yra aprėžta (žr. 2 teorema), tai egzistuoja toks M , kad $|x_n| \leq M \forall n$. Tęsdami (4) nelygybę gausime

$$|x_n y_n - ab| \leq M \varepsilon + |b| \varepsilon = (M + |b|) \varepsilon.$$

Taigi (2) nelygybė teisinga.

3. Šioje dalyje pirmiausia parodysime, kad

$$(5) \quad |y_n| \geq \frac{|b|}{2},$$

kai tik n pakankamai dideli, t.y. $n > N_3$. Iš ribos apibrėžimo turime, kad teigiamam skaičiui $\varepsilon = \frac{|b|}{2}$

$$\exists N_3 : n > N_3 \Rightarrow |y_n - b| < \varepsilon = \frac{|b|}{2}$$

arba

$$(6) \quad b - \frac{|b|}{2} < y_n < b + \frac{|b|}{2}.$$

Tegul $b > 0$. Tuomet iš kairiosios (6) nelygybės pusės gausime

$$|y_n| = y_n > b - \frac{|b|}{2} = \frac{|b|}{2}.$$

Tegul $b < 0$. Tuomet iš dešinėsios (6) nelygybės pusės gausime

$$y_n < b + \frac{|b|}{2} = b - \frac{b}{2} = \frac{b}{2}$$

arba

$$|y_n| = -y_n > -\frac{b}{2} = \frac{|b|}{2}.$$

Taigi (5) nelygybė teisinga, kai tik $n > N_3$.

Dabar iš ribos apibrėžimo ir gautosios (5) nelygybės turėsime

$$\begin{aligned} (7) \quad \left| \frac{x_n}{y_n} - \frac{a}{b} \right| &= \left| \frac{x_nb - ay_n}{by_n} \right| \leq \frac{2}{b^2} |x_nb - ay_n| \\ &= \frac{2}{b^2} |(x_nb - ab) + (ab - ay_n)| \leq \frac{2}{b^2} (|x_nb - ab| + |ab - ay_n|) \\ &= \frac{2}{b^2} (|b||x_n - a| + |a||b - y_n|) < \frac{2}{b^2} (|b|\varepsilon + |a|\varepsilon) = \frac{2}{b^2} (|b| + |a|)\varepsilon, \end{aligned}$$

kai $n > N = \max(N_1, N_2, N_3)$. Taigi (3) nelygybė teisinga. Teorema įrodyta.

5 teorema. (Monotoninės sekos ribos egzistavimo požymis.) *Jei seka yra monotoninė ir aprėžta, tai ji turi ribą.*

Įrodymas. Tegul seka yra nemažėjanti, $x_n \searrow$. Kadangi ji yra aprėžta iš viršaus, tai ji turi tikslų viršutinį rėžį $\sup x_n = a$, be to $x_n \leq a$. Įrodysime, kad a yra šios sekos riba.

Iš tikslaus viršutinio rėžio apibrėžimo išplaukia, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N : x_N > a - \varepsilon.$$

Kadangi seka nemažėjanti, tai

$$n > N \Rightarrow x_n \geq x_N > a - \varepsilon.$$

Perrašę turėsime

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon.$$

Vadinasi $x_n \rightarrow a$. Teorema įrodyta.

6 teorema. (Tarpinės sekos ribos teorema.) *Tegul $x_n \rightarrow a$, $y_n \rightarrow a$, ir $\forall n \ x_n \leq z_n \leq y_n$. Tuomet ir $z_n \rightarrow a$.*

Įrodymas. Iš ribos apibrėžimo turime, kad

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_1 : n > N_1 \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon \Leftrightarrow a - \varepsilon < x_n < a + \varepsilon,$$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_2 : n > N_2 \Rightarrow |y_n - a| < \varepsilon \Leftrightarrow a - \varepsilon < y_n < a + \varepsilon.$$

Kai $n > N = \max(N_1, N_2)$, abi parašytos nelygybės yra teisingos. Iš teoremos sąlygos ir šių nelygybių lengvai gausime

$$a - \varepsilon < x_n < z_n < y_n < a + \varepsilon.$$

Taigi

$$|z_n - a| < \varepsilon, \text{ kai } n > N.$$

Tai reiškia, kad $z_n \rightarrow a$. Teorema įrodyta.

7 teorema. (Bolcano-Wejerštraso lema.) *Kiekviena aprėžta seka turi konverguojantį posekį.*

Įrodymas. Kadangi seka x_n aprėžta, tai egzistuoja toks intervalas $[a_1, b_1]$, kad visi $x_n \in [a, b]$. Padalykime intervalą $[a_1, b_1]$ pusiau ir tą jo pusę, kurioje yra be galo daug sekos x_n narių, pažymėkime $[a_2, b_2]$. Toliau jau intervalą $[a_2, b_2]$ padalykime pusiau ir tą jo pusę, kurioje yra be galo daug sekos x_n narių, pažymėkime $[a_3, b_3]$. Taip toliau dalydami intervalus gausime mažėjančių intervalų seką:

$$[a_1, b_1] \supset [a_2, b_2] \supset \dots \supset [a_k, b_k] \supset \dots$$

Intervalo $[a_2, b_2]$ ilgis $b_2 - a_2 = \frac{b_1 - a_1}{2}$. Intervalo $[a_3, b_3]$ ilgis $b_3 - a_3 = \frac{b_1 - a_1}{2^2}$. Intervalo $[a_k, b_k]$ ilgis $b_k - a_k = \frac{b_1 - a_1}{2^{k-1}}$.

Kairiųjų intervalų galų seka $a_1, a_2, \dots, a_k, \dots$ yra nemažėjanti ir aprėžta iš viršaus. Iš 5 teoremos išplaukia, kad ji turi ribą:

$$\lim_{k \rightarrow \infty} a_k = a.$$

Tokią pat ribą turi ir dešiniųjų intervalų galų seka $b_1, b_2, \dots, b_k, \dots$, nes

$$\lim_{k \rightarrow \infty} b_k = \lim_{k \rightarrow \infty} ((b_k - a_k) + a_k) = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{b_1 - a_1}{2^{k-1}} + \lim_{k \rightarrow \infty} a_k = 0 + a = a.$$

Dabar parinkime sekos x_n posekį tokiu būdu:

$$\begin{aligned} x_{n_1} &\in [a_1, b_1], \\ x_{n_2} &\in [a_2, b_2], \quad n_2 > n_1, \\ &\dots\dots\dots \\ x_{n_k} &\in [a_k, b_k], \quad n_k > n_{k-1}, \\ &\dots\dots\dots \end{aligned}$$

Taip parinkti galime, nes intervaluose $[a_k, b_k]$, $k = 1, 2, \dots$, yra be galo daug sekos narių.

Kadangi

$$a_k \leq x_{n_k} \leq b_k,$$

tai iš 6 teoremos išplaukia, kad posekis x_{n_k} yra konverguojantis, t.y. turi ribą:

$$\lim_{k \rightarrow \infty} x_{n_k} = a.$$

Teorema įrodyta.

Nedaug ką pakeitus teoremos įrodyme galima būtų įrodyti tokią teoremą.

8 teorema. *Kiekviena aprėžta seka turi monotonių konverguojančių posekių.*

5.2 Skaičius e

Imkime seką

$$(8) \quad x_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n.$$

Įrodysime, kad ji turi ribą. Pasinaudosime monotoniškos sekos ribos egzistavimo požymiu, 5 teorema. Parodysime, kad seka yra didėjanti ir aprėžta iš viršaus.

1. Pritaikę Niutono binomo formulę, gausime

$$\begin{aligned} (9) \quad x_n &= \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = 1 + n \frac{1}{n} + \frac{n(n-1)}{2} \frac{1}{n^2} + \frac{n(n-1)(n-2)}{2 \cdot 3} \frac{1}{n^3} + \dots \\ &+ \frac{n(n-1) \dots (n-(n-2))}{2 \cdot 3 \dots (n-1)} \frac{1}{n^{n-1}} + \frac{n(n-1) \dots (n-(n-1))}{2 \cdot 3 \dots n} \frac{1}{n^n} \\ &= 2 + \frac{1}{2!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) + \frac{1}{3!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) + \dots \\ &+ \frac{1}{(n-1)!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) \dots \left(1 - \frac{n-2}{n}\right) \\ &\quad + \frac{1}{n!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) \dots \left(1 - \frac{n-1}{n}\right). \end{aligned}$$

Vietoje n įrašę $n + 1$ gausime x_{n+1} :

$$(10) \quad x_{n+1} = 2 + \frac{1}{2!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) + \frac{1}{3!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) + \dots \\ + \frac{1}{n!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) \dots \left(1 - \frac{n-1}{n+1}\right) \\ + \frac{1}{(n+1)!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) \dots \left(1 - \frac{n}{n+1}\right).$$

Palyginkime x_n su x_{n+1} . Atitinkamų dėmenų daugikliai skliaustuose yra didesni pas x_{n+1} . Beto x_{n+1} turi vienu dėmeniu daugiau. Taigi $\forall n \quad x_{n+1} > x_n$. Seka x_n yra didėjanti, $x_n \uparrow$.

2. Parodysime sekos x_n aprėžtumą. (9) formulėje išmeskime visus daugiklius, esančius skliaustuose. Jie yra mažesni už 1. Dėl to reiškinys tik padidės. Dar pasinaudokime nelygybe $k! \geq 2^{k-1}$. Taigi iš (9) formulės turėsime, kad

$$(11) \quad x_n < 2 + \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} + \dots + \frac{1}{(n-1)!} + \frac{1}{n!} \\ \leq 2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^{n-2}} + \frac{1}{2^{n-1}} \\ < 2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^n} + \dots = 2 + \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} = 3.$$

Taip pat aišku (nes seka yra didėjanti), kad $x_n \geq x_1 = 2$. Taigi seka x_n yra aprėžta:

$$2 \leq x_n < 3.$$

3. Monotoninė ir aprėžta seka turi ribą (žr. 5 teoremą). Sekos $x_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$ riba vadinama skaičiumi e ir žymima taip pat e :

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e.$$

Apytikslė skaičiaus e reikšmė 5 ženklų po kablelio tikslumu yra tokia:

$$e \approx 2,71828.$$

Skaičius e yra vienas iš svarbesnių skaičių matematikoje ir fizikoje. Dažnai naudojami logaritmai pagrindu e . Jie vadinami **natūraliaisiais logaritmais** ir žymimi

$$\log_e x = \log x = \ln x.$$

Rodiklinė funkcija, kurios pagrindas e, taip pat svarbi ir dažnai pasitaiko. Ji vadinama **eksponentine funkcija** ir žymima

$$e^x = \exp x.$$

5.3 Sekos konvergavimo Koši kriterijus

2 apibrėžimas. Seka x_n vadinama **Koši seka**, jei

$$(12) \quad \forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N, m > N \Rightarrow |x_n - x_m| < \varepsilon.$$

Koši sekos apibrėžimo (12) sąlygas galima pakeisti ekvivalenčiomis:

$$(13) \quad \forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N, \forall p \in \mathbb{N} \Rightarrow |x_{n+p} - x_n| < \varepsilon.$$

9 teorema. Seka x_n konverguoja tada ir tik tada, kai ji yra Koši seka.

Įrodymas. Būtinumas. Tarkime, kad $x_n \rightarrow a$. Tuomet

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N \Rightarrow |x_n - a| < \varepsilon.$$

Aišku, jei $m > N$, tai $|x_m - a| < \varepsilon$. Iš parašytų pareinamybių turėsime, kad

$$(14) \quad \begin{aligned} \forall \varepsilon > 0 \exists N : n > N, m > N \Rightarrow |x_n - x_m| &= |(x_n - a) + (a - x_m)| \\ &\leq |x_n - a| + |x_m - a| < \varepsilon + \varepsilon = 2\varepsilon = \varepsilon_1. \end{aligned}$$

Taigi x_n yra Koši seka. Teoremos būtinumas įrodytas.

Pakankamumas. Tarkime, kad x_n yra Koši seka. 1. Pirmiausia įrodysime Koši sekos aprėžtumą. Iš Koši sekos apibrėžimo išplaukia, kad

$$|x_n - x_m| < \varepsilon,$$

kai tik n ir $m > N$. Paimkime $m = N + 1$. Tuomet

$$|x_n - x_{N+1}| < \varepsilon, \text{ kai tik } n > N.$$

Arba

$$x_{N+1} - \varepsilon < x_n < x_{N+1} + \varepsilon, \text{ kai } n > N.$$

Matome, kad už intervalo $(x_{N+1} - \varepsilon, x_{N+1} + \varepsilon)$ ribų gali papulti tik baigtinis skaičius sekos x_n narių, t.y. tik nariai x_1, x_2, \dots, x_N . Paimkime

$$m = \min(x_{N+1} - \varepsilon, x_1, x_2, \dots, x_N), M = \max(x_{N+1} + \varepsilon, x_1, x_2, \dots, x_N).$$

Dabar jau aišku, kad $\forall n \ m \leq x_n \leq M$. Taigi Koši seka yra aprėžta.

2. Iš Koši sekos apibrėžimo išplaukia, kad

$$(15) \quad \forall \varepsilon > 0 \ \exists N_1 : n > N_1, m > N_1 \Rightarrow |x_n - x_m| < \varepsilon.$$

Kadangi pagal pirmąją įrodymo dalį seka yra aprėžta, tai ji turi konverguojantį posekį (žr. 7 teoremą) $x_{n_k} \rightarrow a$.

Iš ribos apibrėžimo išplaukia, kad

$$(16) \quad \forall \varepsilon > 0 \ \exists N_2 : k > N_2 \Rightarrow |x_{n_k} - a| < \varepsilon.$$

Paimkime $N = \max(N_1, N_2)$ ir įvertinkime $|x_k - a|$, kai $k > N$. Galime užrašyti

$$|x_k - a| = |(x_k - x_{n_k}) + (x_{n_k} - a)| \leq |x_k - x_{n_k}| + |x_{n_k} - a|.$$

Iš posekio apibrėžimo turėsime, kad indeksas n_k yra nemažesnis už k , $n_k \geq k$. Todėl, kai $k > N$, iš (15) pareinamybės gausime, kad

$$|x_k - x_{n_k}| < \varepsilon.$$

Atsižvelgę dar ir į (16) pareinamybę, turėsime

$$|x_k - a| < \varepsilon + \varepsilon = 2\varepsilon = \varepsilon_1, \text{ kai } k > N.$$

Taigi seka x_n konverguoja. Teoremos pakankamumas įrodytas.

5.4 Begalinės ribos

3 apibrėžimas. Sakysime, kad sekos x_n riba yra *begalybė* (seka diverguoja į begalybę), jei

$$\forall E > 0 \ \exists N : n > N \Rightarrow |x_n| > E.$$

Trumpiniai (žymėjimai): $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \infty$ arba $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \infty$, arba $x_n \rightarrow \infty$.

4 apibrėžimas. Sakysime, kad sekos x_n riba yra *plius begalybė* (seka diverguoja į plius begalybę), jei

$$\forall E > 0 \ \exists N : n > N \Rightarrow x_n > E.$$

Trumpiniai (žymėjimai): $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = +\infty$ arba $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} +\infty$, arba $x_n \rightarrow +\infty$.

5 apibrėžimas. Sakysime, kad sekos x_n riba yra *minus begalybė* (seka diverguoja į minus begalybę), jei

$$\forall E > 0 \ \exists N : n > N \Rightarrow x_n < -E.$$

Trumpiniai (žymėjimai): $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = -\infty$ arba $x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -\infty$, arba $x_n \rightarrow -\infty$.

6 FUNKCIJOS RIBA

6.1 ...

7 FUNKCIJOS TOLYDUMAS

7.1 ...

8 TOLYDŽIŲJŲ FUNKCIJŲ SAVYBĖS

8.1 ...

9 GRAIKIŠKOS RAIDĖS

Nr.	Didžiosios raidės	Mažosios raidės	Tarimas
1		α	alfa
2		β	beta
3	Γ	γ	gama
4	Δ	δ	delta
5		ε, ϵ	epsilon
6		ζ	dzeta
7		η	eta
8	Θ	θ, ϑ	teta
9		ι	jota
10		κ, \varkappa	kapa
11	Λ	λ	lambda
12		μ	miū
13		ν	niū
14	Ξ	ξ	ksy
15		\omicron	o
16	Π	π, ϖ	py
17		ρ, ϱ	ro
18	Σ	σ, ς	sigma
19		τ	tau
20	Υ	υ	upsilon
21	Φ	φ, ϕ	fy
22		χ	chy
23	Ψ	ψ	psy
24	Ω	ω	omega